

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

28 октябрь 2024 ел

КАРАР

№ 7086

«2025-2027 елларга гражданнар оборонасы, Яр Чаллы шәһәре муниципаль берәмлеге халкын һәм территориясен гадәттән тыш хәлләрдән саклау системасын камилләштерү һәм су объектларында куркынычсызлыкны тәмин итү» муниципаль программасын раслау турында

Россия Федерациясе Бюджет кодексы, «Халыкны һәм территорияләрне табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрдән саклау турында» 1994 елның 21 декабрендәге 68-ФЗ номерлы Федераль закон, «Гражданнар оборонасы турында» 1998 елның 12 февралендәге 28-ФЗ номерлы Федераль закон, «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, шәһәр Уставының 41 статьясы, Башкарма комитетның «Муниципаль программаларны эшләү, тормышка ашыру һәм нәтижәләгән бәяләү тәртибен раслау турында» 2017 елның 11 сентябрендәге 5326 номерлы Карары нигезендә

КАРАР БИРӘМ:

1. «2025-2027 елларга гражданнар оборонасы, Яр Чаллы шәһәре муниципаль берәмлеге халкын һәм территориясен гадәттән тыш хәлләрдән саклау системасын камилләштерү һәм су объектларында куркынычсызлыкны тәмин итү» муниципаль программасын кушымтада каралганча расларга.

2. Башкарма комитетның финанс идарәсенә әлеге карарның 1 пунктында күрсәтелгән программаны финанслауны Яр Чаллы шәһәре муниципаль берәмлеге бюджетында «Башка гомумдәүләт мәсьәләләр» 01.13, «Халыкны һәм территорияне табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрдән саклау, янғын куркынычсызлыгы» 03.10, «Су хужалыгы» 04.06 бүлекләре (бүлекчәләре) буенча каралган акчалар хисабына 2025 елда – 2 800,50 мең сум, 2026 елда – 2 800,50 мең сум, 2027 елда – 2 800,50 мең сум күләмендә тәмин итәргә.

3. Башкарма комитетның эш кәгазьләрен алып бару идарәсенә әлеге карарны рәсми бастырып чыгаруны һәм аны «Интернет» челтәрендә Татарстан Республикасы рәсми хокукый мәгълүмат порталында (<http://pravo.tatarstan.ru>), Яр Чаллы шәһәренең рәсми сайтында урнаштыруны тәэмин итәргә.

4. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны Башкарма комитетның гражданнар оборонасы һәм халыкны саклау бүлекчәсе мөдире Р.К. Шипеевага йөкләргә.

Башкарма комитет
Житәкчәсе

Ф.Ш. Салахов

Башкарма комитетның
2024 елның 28 октябрдәге
7086 номерлы карарына
кушымта

«2025-2027 елларга гражданнар оборонасы, Яр Чаллы шәһәре муниципаль берәмлеге халкын һәм территориясен гадәттән тыш хәлләрдән саклау системасын камилләштерү һәм су объектларында куркынычсызлыкны тээмин итү» муниципаль программасы

1 бүлек. Программаның паспорты

Программаның исеме	«2025-2027 елларга гражданнар оборонасы, Яр Чаллы шәһәре муниципаль берәмлеге халкын һәм территориясен гадәттән тыш хәлләрдән саклау системасын камилләштерү һәм су объектларында куркынычсызлыкны тээмин итү» муниципаль программасы (алга таба – программа)
Программаны эшләү өчен нигез	«Халыкны һәм территорияләре табигий һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрдән саклау турында» 1994 елның 21 декабрдәге 68-ФЗ номерлы Федераль закон; «Гражданнар оборонасы турында» 1998 елның 12 февралдәге 28-ФЗ номерлы Федераль закон; «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрдәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон
Программаны төп эшләүчеләр	Башкарма комитетның гражданнар оборонасы һәм халыкны саклау бүлекчәсе
Программаны башкаручылар	Башкарма комитетның гражданнар оборонасы һәм халыкны саклау бүлеге, Башкарма комитетның шәһәр хужалыгы һәм халык яшәешен тээмин итү идарәсе, Башкарма комитетның мэгариф идарәсе
Программаның максатлары	Яр Чаллы шәһәре халкының, территориясенә һәм инфраструктура объектларының табигий һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрдән сакланьшын күтәрү, аларның тискәре нәтижеләрен йомшарту, гражданнар оборонасы өлкәсендәге чараларны тормышка ашыру һәм су объектларында кешеләр иминлеген тээмин итү
Программаның бурычлары	- гражданнар оборонасы, шәһәр халкын һәм территорияләрен табигий һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрдән саклау буенча чаралар оештыру һәм гамәлгә ашыру; - су объектларында һәлак булучы кешеләрнең санын киметү буенча эш оештыру
Программаны тормышка ашыру сроклары һәм этаплары	1 этап – 2025 ел; 2 этап – 2026 ел; 3 этап – 2027 ел

Еллар буенча бүлөп, программаны финанслау күлэмнәре һәм чыганақлары	Финанслау чыганақлары	Программаны тормышка ашыру еллары, мең сум			
		2025	2026	2027	Тормышка ашыру чорында барлығы
	Муниципаль бюджет	2 800,50	2 800,50	2 800,50	8 401,50
	Федераль бюджет	-	-	-	-
	Республика бюджеты	-	-	-	-
	Башка чыганақлар	-	-	-	-
	Барлығы	2 800,50	2 800,50	2 800,50	8 401,50
Программаны тормышка ашыруның көтелгән нәтижәләре һәм нәтижәлелек күрсәткечләре	<ul style="list-style-type: none"> - шәһәр территориясендә кешеләр үлеме белән табиғый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләр булмау; - барлыкка килә торган гадәттән тыш хәлләргә тәэсир итү оперативлығын арттыру; - гадәттән тыш хәлләрне бетерү, янгыннарны сүндерү, су объектларында кешеләрне эзләү һәм коткару көчләренең һәм чараларының нәтижәлелеген арттыру; - халыкны гражданныр оборонасына өйрәтү, гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү, янгын куркынычсызлығы һәм суда куркынычсызлык чаралары өлкәсендә яхшы нәтижәләрне тәэмин итү 				
Программаны тормышка ашыруга контроль оештыру системасы	Программа чараларын башкаручы аларның сыйфатлы һәм үз вакытында үтәлүе, бирелә торган акчалардан рациональ файдалану өчен җаваплы				

2 бүлек. Программаны кабул итү зарурлығын нигезләү

Программа гражданнырны табиғый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрдән саклау, су объектларында кешеләр иминлеге, гражданныр оборонасы бурычларын үтәү, кешеләрне, матди һәм мәдәни кыйммәтләрне коткару һәм гадәттән тыш хәлләр нәтижәсендә зыян күргән халыкка ярдәм итү дәрәжәсен күтәрүгә юнәлдерелгән. Климатның глобаль үзгәрүе, хужалык эшчәнлеге процессында яки эре техноген аварияләр һәм фажиғаләр нәтижәсендә килеп чыккан табиғый һәм техноген гадәттән тыш хәлләр Яр Чаллы шәһәре халкы һәм икътисад объектлары өчен шактый куркыныч тудыра.

Әлеге программа гадәттән тыш хәлләр куркынычын киметү өлкәсендә идарә итүне координацияләү механизмнарын үстерүгә, кризис һәм гадәттән тыш хәлләрдә экстрен эш итү системасын оптимизацияләүгә, шулай ук заманча мәгълүмат-коммуникация технологияләрен һәм техник массакуләм мәгълүмат чараларын куллану нигезендә яшәеш иминлеге культурасын формалаштыру алымнарын һәм чараларын булдыруга юнәлдерелгән чараларны үз эченә ала.

Яр Чаллы шәһәре муниципаль берәмлеге территориясендә матди һәм социаль яктан шактый зыян салырлык табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләр дә булырга мөмкин.

Куркыныч табигать күренешләре гидрометеорологик күренешләренә (язгы ташулар һәм яңгыр нәтижәсендәге ташуларга бәйлә су басулар, көчле җилләр, көчле суык, көчле бураннар, боз яву, корылык), куркыныч геологик процессларны – табигый урман янғыннарын үз эченә ала. Барлык саналган бәла-казалардан су басулар, көчле җилләр һәм табигый янғыннар халык һәм территорияләр өчен аеруча зур куркыныч тудыра.

Шәһәр территориясендә янғын куркынычы һәм шартлау куркынычы булган производстволар, энергетика һәм торак-коммуналь хужалыгы объектлары булу техноген характердагы гадәттән тыш хәлләр килеп чыгу мөмкинлеге турында белдерә.

Яр Чаллы шәһәре территориясендәге су объектларында кешеләр үлеменә сәбәпләр түбәндәгеләр:

- кешеләрнең әлеге максатлар өчен җиһазландырылмаган урыннарда су коенуы;

- алкоголь һәм наркотик матдәләр кулланган килеш су коену яки сулыклар буенда ял итү;

- балаларның йөзә белмәве;

- балаларның ата-ана күзәтүеннән башка су коенуы;

- суда кешеләр тормышын саклау кагыйдәләрендә билгеләнгән элементар куркынычсызлык нормаларын үтәмәү.

Халыкны гадәттән тыш хәлләрдән саклау һәм суда куркынычсызлыкны тәмин итү өлкәсендә күрсәтелгән проблемаларны хәл итү, өстенлекле чараларны һәм аларны тормышка ашыру эзлеклелеген билгеләп, комплекслы якин килүне һәм моңа барлык дәрәжәдәге хакимиятне, предприятиеләрне һәм оешмаларны җәлеп итүне, шулай ук халыкта куркынычсыз тәртип культурасын формалаштыру буенча системалы эшләүне таләп итә.

3 бүлек. Максатлар һәм бурычлар, индикаторлар

Программаның бурычы булып Яр Чаллы шәһәре халкының, территорияләренең һәм инфраструктура объектларының табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрдән сакланышын күтәрү, аларның тискәре нәтижәләрен йомшарту, гражданнар оборонасы өлкәсендәге чараларны тормышка ашыру һәм су объектларында кешеләр иминлеген тәмин итү тора.

Программаның бурычлары:

- гражданнар оборонасы, шәһәр халкын һәм территориясен табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрдән саклау буенча чаралар оештыру һәм гамәлгә ашыру;

- су объектларында һәлак булучы кешеләрнең санын киметү эшен оештыру.

Программаның максатлары, бурычлары, нәтижеләрне бәяләү индикаторлары һәм чаралар буенча финанслау

Чараларның исеме		Башкаручылар	Төп чараларны башкару сроклары	Ахыргы нәтижеләрне бәяләү индикаторлары, үлчәү берәмлеге	Индикаторларның зурлыгы				Чыганакны күрсәтеп финанслау (мең сум)		
					2024 ел (база)	2025 ел	2026 ел	2027 ел	2025 ел	2026 ел	2027 ел
Максат: Яр Чаллы шәһәре халкының, территорияләренең һәм инфраструктура объектларының табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрдән сакланышын күтәрү, аларның тискәре нәтижеләрен йомшарту, гражданнар оборонасы өлкәсендәге чараларны тормышка ашыру һәм су объектларында кешеләр иминлеген тәмин итү											
				Кешеләр үлеме белән бәйле табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрнең саны, берәмлек	0	0	0	0			
Бурыч: гражданнар оборонасы, халыкны һәм шәһәр округы территорияләрен табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрдән саклау буенча чаралар оештыру һәм гамәлгә ашыру											
									Муниципаль бюджет		
1.	Гражданнар оборонасының иң яхшы саклагыч корылмасына конкурс	Башкарма комитетның гражданнар оборонасы һәм халыкны саклау бүлекчәсе	июнь – сентябрь ел саен	катнашучы оешмалар саны, берәмлек	4	4	4	4	финанслау таләп ителми		
2.	Икътисад объектларының гражданнар оборонасы һәм гадәттән тыш хәлләр буенча иң яхшы уку-матди базасына смотр-конкурс үткәрү	Башкарма комитетның гражданнар оборонасы һәм халыкны саклау бүлекчәсе	июнь ел саен	катнашучы оешмалар саны, берәмлек	9	9	9	9	финанслау таләп ителми		
3.	Гражданнар оборонасы, гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү, янгын куркынычсызлыгын һәм су объектларында кешеләр иминлеген тәмин итү өлкәсендә	Башкарма комитетның гражданнар оборонасы һәм халыкны	декабрь ел саен	эшләнган документ саны	1	1	1	1	финанслау таләп ителми		

	Яр Чаллы шәһәренең төп чаралар планын эшләү	саклау бүлекчәсе										
4.	Шәһәрнең идарә компанияләре карамагында оештырылган гражданнар оборонасы буенча иң яхшы укыту-консультация пунктларына смотр-конкурс үткөрү	Башкарма комитетның гражданнар оборонасы һәм халыкны саклау бүлекчәсе	сентябрь ел саен	оешмалар саны, берәмлек	11	13	15	17	финанслау таләп ителми			
5.	Белем бирү оешмаларының шәхси саклану чаралары белән жиһазланышын контрольдә тоту	Башкарма комитетның мэгариф идарәсе	ел дәвамында	чаралар саны, берәмлек	1	1	1	1	финанслау таләп ителми			
6.	Мәктәпкәчә белем бирү оешмаларының шәхси саклану чаралары белән жиһазланышын контрольдә тоту	Башкарма комитетның мэгариф идарәсе	ел дәвамында	чаралар саны, берәмлек	1	1	1	1	финанслау таләп ителми			
7.	Хисап елы өчен гражданнар оборонасы, халыкны һәм территорияләрне табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрдән саклау өлкәсендә бурычларның үтәлешенә йомгак ясау	Башкарма комитетның гражданнар оборонасы һәм халыкны саклау бүлекчәсе	ел дәвамында	чаралар саны, берәмлек	1	1	1	1	10,0	10,0	10,0	
Бурыч: су объектларында һәлак булучы кешеләрнең санын киметү эшен оештыру												
8.	Белем бирү оешмаларында «Судагы куркынычсызлык» темасына сыйныф сәгатьләре үткөрү	Башкарма комитетның мэгариф идарәсе	уку елы дәвамында	катнашкан балалар саны, берәмлек	68160	68170	68180	68190	финанслау таләп ителми			
9.	Язгы ташу чорында гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү буенча чаралар планын эшләү	Башкарма комитетның гражданнар	апрель ел саен	чаралар саны, берәмлек	1	1	1	1	финанслау таләп ителми			

		оборонасы һәм халыкны саклау бүлекчәсе									
10.	Коткаручыларны укытуны оештыру	Башкарма комитетның гражданнар оборонасы һәм халыкны саклау бүлекчәсе	май ел саен	чаралар саны, берәмлек	1	1	1	1	финанслау таләп ителми		
11.	Халык күпләп ял итү өчен оештырылган урыннарда жәмәгать коткару постлары булдыру, жиһазландыру һәм аларның эшен оештыру	Башкарма комитетның шәһәр хужалыгы һәм халык яшәешен тәэмин итү идарәсе	ел дәвамында	коткару постларының персонал һәм кирәкле жиһазлар белән комплеклаштырылуы	100	100	100	100	2 790,50	2 790,50	2 790,50
				су объектларында бәхетсезлек очрақларының саны, берәмлек	3	0	0	0			
12.	Пляжларның хужалары һәм арендаторлары (судан файдаланучылар) һәм гадәттән тыш хәлләр һәм янғын куркынычсызлыгы буенча комиссия белән «Жэйге чорда су коену һәм халыкның массакүләм ял итү урыннары әзерлеге турында» темасына киңәйтелгән утырыш үткәруне оештыру барлыгы	Башкарма комитетның гражданнар оборонасы һәм халыкны саклау бүлекчәсе	май ел саен	чаралар саны, берәмлек	1	1	1	1	финанслау таләп ителми		
									2 800,50	2 800,50	2 800,50

4 бүлек. Программаны тормышка ашыру нәтижелелеген бәяләү индикаторлары

Программаны тормышка ашыруның арадаш һәм ахыргы нәтижеләрен бәяләү өчен түбәндәге нәтижеләрне бәяләү индикаторлары файдаланылачак:

№ т/б	Индикаторның исеме	Исәпләү	Мәгълүмат чыганагы
1.	Яр Чаллы шәһәре муниципаль берәмлеге территориясендә килеп чыккан гадәттән тыш хәлләрнең саны	N - сан	Яр Чаллы шәһәренең бердәм дежур-диспетчерлык үзәге

5 бүлек. Программаны тормышка ашыру механизмы һәм сроклары

Программаны тормышка ашыру механизмы программаны тормышка ашыру буенча чаралар эшләү юлы белән шәһәр бюджеты кытлыгы шартларында гамәлгә ашырыла торган проблемаларны хәл итү өчен финанс һәм оештыру-хокукий базаны үз эченә ала. Программа чараларын финанслауның төп чыганагы булып муниципаль бюджет санала.

6 бүлек. Программаны ресурслар белән тәэмин итү

Программаның ресурс белән тәэмин ителешен 8 401,50 мең сум күләмендә шәһәр бюджеты акчалары тәшкит итә, шул исәптән:

2025 ел – 2 800,50 мең сум;

2026 ел – 2 800,50 мең сум;

2027 ел – 2 800,50 мең сум.

Программаны тормышка ашыруга ассигнованиеләр кимегәндә яки артканда, программаны башкаручы чаралар исемлегенә төзәтмәләр кертү буенча тәкъдимнәр кертә.

Программаны финанслау күләмнәре прогноз характерына ия һәм билгеләнгән тәртиптә аңа төгәллекләр кертелергә тиеш.

7 бүлек. Программа үтәлешенә контрольне оештыру системасы

Программаны тормышка ашыру белән агымдагы идарә итү аны тормышка ашыру, ахыргы нәтижәгә ирешү һәм программаны үтәүгә бирелә торган акчаларны нәтижәле файдалану өчен җаваплы булган Башкарма комитетның гражданнар оборонасы һәм халыкны саклау бүлекчәсе тарафыннан гамәлгә ашырыла.

Башкарма комитетның гражданнар оборонасы һәм халыкны саклау бүлекчәсенә, программаны тормышка ашыруның барлык чорында план күрсәткечләренә, финанслау динамикасына һәм үтәлешкә ирешүне бәяләп, программаның үтәлеше турында һәм чираттагы финанс елына

планлаштырылган чаралар буенча ел саен бирелә торган доклады хисап елыннан соң килүче елның 1 февраленә кадәр Башкарма комитет Житәкчесенә жиберелә.

Башкарма комитетның гражданнар оборонасы һәм халыкны саклау бүлекчәсе, программа чаралары буенча максатчан күрсәткечләргә һәм чыгымнарға, программаны тормышка ашыру механизмына, аны тормышка ашыруга бирелә торган акчаларны исәпкә алып, башкаручылар составына ел саен төгәллек кертә, программа гамәлдә булуның соңгы елында, кирәк булган очракта, аны тормышка ашыру срогын озайту турында тәкъдимнәр (нигезләүләр белән) кертә.

Башкарма комитет Аппараты Житәкчесе
урынбасары, эш кәгазьләрен алып бару идарәсе
башлыгы вазыйфаларын башкаручы

А. Шәфыйкова